

Acción Católica

SEMANARIO PARROQUIAL

AÑO XIX - NUM. 469 - GRANOLLERS, 25 DE DICIEMBRE 1959

Hoy es Navidad

Nuevamente nos llega la Navidad, para extender su manto inmenso de dulzura sobre todas nuestras tragedias, sobre nuestros egoísmos, sobre todas nuestras mezquindades. « Ha aparecido la benignidad y la humanidad de nuestro Salvador », podemos decir con la liturgia. Está ya con nosotros el Niño que se entregará, indefenso, « para redimirnos de toda iniquidad ».

Al invitaros a la celebración de la Navidad quisiéramos llamaros la atención sobre el gran contraste que representa para nosotros el nacimiento temporal del Hijo de Dios. Contraste entre el que da y el que recibe; entre El, que se hace pobre, y nosotros que somos enriquecidos por su pobreza. Lo que la Iglesia ve en la Navidad no es un retablo sentimental, sensible incluso a los incrédulos. En esta visita de Dios a los hombres, la Iglesia celebra con alegría una gran alegría que no puede ser comprendida sino por la fe: el inicio de la obra salvadora que reconciliará al hombre con Dios. Esta reconciliación se realiza en este Niño de Belén, en el que la humanidad y la divinidad se unen en íntimo desposorio. Pero la Encarnación del Verbo de Dios en la humanidad no ha terminado aún. Se va realizando y camina hasta su perfección final con la incorporación de todos los hombres a Jesús, iniciada en el Bautismo e incrementada con los sacramentos y las buenas obras. Por esto la Navidad es para el cristiano una fiesta bautismal. El descenso de Dios a la vida humana nos recuerda nuestro acceso a la vida de Dios y nos impulsa hacia lo alto.

La Navidad es Dios con nosotros, Dios a nuestro alcance. La forma cristiana de celebrarla será, sencillamente, acercarse a Jesús, adorarle, dejarse prender por su grandeza de Hijo eterno de Dios y por su pequeñez de pobre recién nacido; obsequiarle con los puros dones de fe, de amor y de obras de caridad impregnadas de espíritu cristiano. Vivir de esta manera la fiesta del Dios hecho hombre tendrá como fruto acrecentar en nuestro interior su aparición y su reinado.

JOSÉ CAMPO LLEÓ, PBR.O.
Deán-Arcipreste

Nadal al Vallès

El Nadal, precisament perquè forma part d'aquelles celebracions i commemoracions fortament arrellades en la vida individual i social del nostre poble, troba, entre nosaltres, unes formes i unes maneres peculiars de ser celebrat. El nostre Vallès, a través de la seva història, ha anat teixint un seguit de tradicions nadalengues que, també en el curs d'aquesta història vallesana, han nascut, viscut, desaparegut algunes, mentre d'altres, arrelades en temps llunyans, constitueixen, avui encara, fets vius que conserven tota la seva vigència plena.

Prou sabem que és impossible de pretendre recollir en unes poques pàgines la rica tradició vallesana del Nadal. El què sí hem volgut, ha estat donar testimoni d'aquesta existència i presentar-ne algunes mostres vàlides.

El nostre extraordinari nadalenc que, avui, lector, arriba a les vostres mans, us ofereix un petit recull de costums i tradicions encara vius en la nostra comarca ensems que un recull també d'algunes d'aquestes tradicions, tal com l'il·lustre Joan Amades les ha recollides en els seus costumaris.

Així, aquest número que teniu ara, vol ser, encara que sense pretensions, un testimoni d'aquest entrecreuament de tradició i actualitat, d'història d'ahir i d'avui, de passat i de present, en una conjunció estreta que és la que, en definitiva, dona to i caràcter a qualsevol poble.

En este número

Hoy es Navidad; Nadal al Vallès; La Missa del Gall; Meditació nadalenca; Missa del Gall a Llerona; Nadal-Cap d'Any; San Esteve i el Vallès; La cançó nadalenca; Per Nadal posarem el porc en sal; Els Pastorets, tradició granollerina; Fogueres de Nadal; Pulso de la ciudad; Caga tió!...; Pa-i nous; Nadal; Nadal en divendres; Ventana al mundo; El Cine en nuestra ciudad; Pinceladas; Vida Parroquial; Ntra. Sra. de Fátima

Ha dado en el clavo!

JABON EN POLVO
Elena

para lavar a mano y a máquina

PUERTAS METALICAS

GRAVI

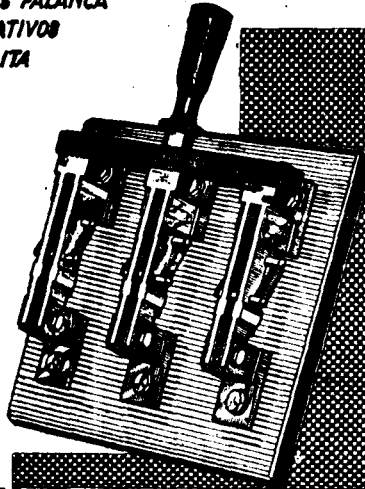
*

CALLE SOL, 54
GRANOLLERS

MATERIALES DE CALIDAD!

INTERRUPTORES PALANCA
SEMI-ROTATIVOS
BAQUELITA

Gaseosas y Sifones

ARNAN

== CASA FUNDADA EN 1894 ==

Pida

SANDARU

Refresco natural

UNA NARANJA - UN LIMON

Apaga la sed, recupera y deleita

Condes Bell-lloc, 15 GRANOLLERS Teléfono núm. 335

Un paso más para mayores utilidades

Gránulos DIANA

A precios ventajosos, vence en calidad

.....
CEREALES - DESPOJOS

HARINAS

FORRAJES - ARROCES
.....

F. Margarit

Plaza Maluquer, 18

GRANOLLERS

Teléfono núm. 480

Consultorio de Belleza

SEDECREM

*desea unas
felices fiestas de Navidad y un próspero Año Nuevo,
a su distinguida clientela
y público en general*

Mercedes Terricabras

Príncipe de Viana, 13 - Teléfono 122 (Calle Cine Mundial)

GRANOLLERS

Creando la belleza

MADERAS
COLOMER

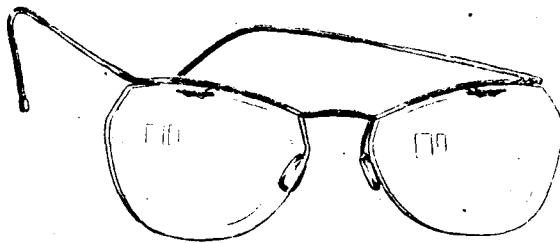
*Les deseca
felices Navidades
y un próspero año*
1960

**Maderas Nacionales y de Importación - Paneles para Puertas - Machihembrados
Molduras - Perfiles - Tableros - Tablex - Tablex Decorativo
Distribuidor y Depositario de: Novopan - Puerta Pluma Werno - Fantasit
Colas Frías y Sintéticas - Ondutex - Mesas Plegables Fricamp**

TORRES Y BAGES, 37
(Frente Matadero Municipal)

GRANOLLERS

TELEFONO 403

OPTICA RIUS

ATENDIDA POR DOS DIPLOMADOS

**Cristales Zeiss
Gafas Nylon
Gafas Amor**

Unico Depositario Oficial

en Granollers y Comarea
A. VICENS

Avenida Caudillo, 7 - Teléfono 81
Caldas de Montbuy

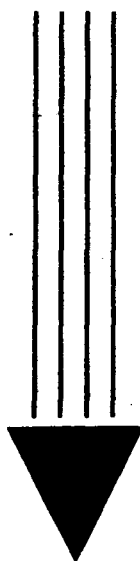
Calle Portalet, 18 - Teléfono 400
Granollers

José Antonio, 133 - Teléfono 100
San Celoni

COMERCIAL
SAPERAS

Almacén de
COLONIALES

Calle Gerona, 10 - Teléfono 626

GRANOLLERS

Servicio Oficial

D. K. W.

Talleres Martínez

Mecánico Especializado

M. MONTANE

Calle Lirio, 21 - Teléf. 933

GRANOLLERS

RESERVADO

R. U.

GRANOLLERS

Anissats

Vins

Conyac

M. Altimiras i Serra

Major i detall

Avinguda Generalíssim, 166
LES FRANQUESES

CONSERVAS

PUIG

Elaboradores de la exquisita

Leche Vegetal de

Almendra Concentrada

¡Qué rica es!

GRANOLLERS

VILA-VILA

Garage y Taller de Reparaciones de Automóviles

Soldaduras de todas clases - Cerrajería en general

Reparaciones rápidas y económicas

Agencia Oficial:

Motores Diesel **MAMCI** - Taller autorizado para servicio de inyección P. M.

Goya, 50 y 52 (antes Murillo) - Aragón, 10 y 12 - Teléfono 540 - Domicilio particular: Teléfono 687 - GRANOLLERS

RESERVADO

U.

GRANOLLERS

Tocinería

Comestibles

CASA TIÓ

Especialidad en fiambres de todas clases

Calle José Umbert, 35

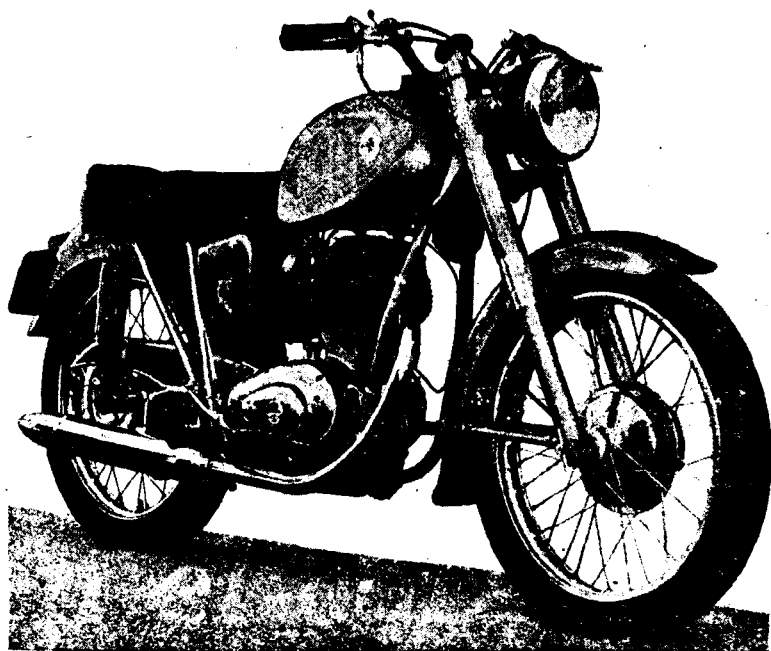
GRANOLLERS

Teléfono número 372

RESERVADO

J. M.

GRANOLLERS

Motopedal

O S S A - 5 0

O S S A 1 2 5 - B

Agente para Granollers y Comarca:

GARAGE ELOY

Teléfono 73 - GRANOLLERS

G E S T O R Í A G R A N É

ACADEMIA DE CHOFERES

Documentación de Automóviles
Asuntos Administrativos
SEGUROS - PASAPORTES

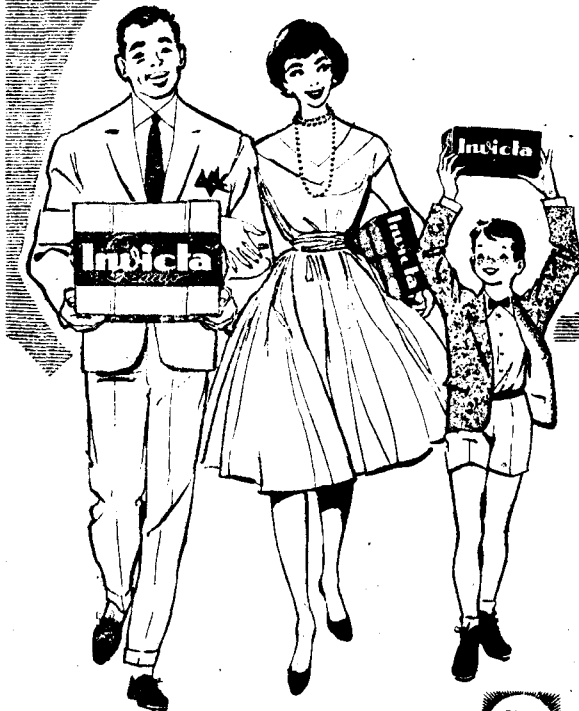
Pl. Maluquer y-Salvador, 24, 1.º
Teléfono 82

GRANOLLERS

Calle Valencia, 193, 1.º - 2.ª puerta
Teléfono 30 22 94

BARCELONA

PARA CADA UNO SU RADIO

Invicta Radio

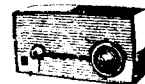
PARA TODOS

En la nueva serie de aparatos INVICTA RADIO para 1960, hallará cada uno el modelo apropiado a sus preferencias y necesidades.

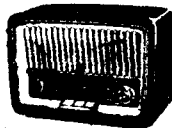
MODELOS 1960

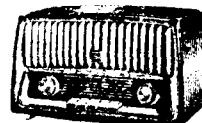
MOD. 4213 - Mascota I
Ptes. 1.600/00

MOD. 4214 - Mascota II
Ptes. 1.995/00

MOD. 5215
Ptes. 3.875/00

MOD. 5472
Ptes. 3.165/00

MOD. 6478
Ptes. 3.995/00

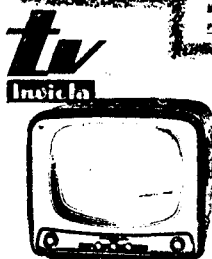
MOD. 7474
Ptes. 4.895/00

MOD. 9475
Ptes. 5.925/00

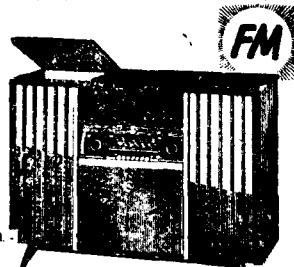

MOD. 6478/88
Ptes. 7.000/00

Mod. en 17" y 21"

INVICTA RADIO te ofrece en estos nuevos modelos los perfeccionamientos de la electrónica más adelantados para conseguir las más perfectas audiciones, así como la presentación más depurada y cuidadosa. Los receptores INVICTA RADIO van siempre a la vanguardia del progreso y de la modernidad.

MOD. 10458 4 F.M.
Ptes. 8.195/00

ELIJA SU MODELO INVICTA

AGENTE OFICIAL:

RADIO ARAGONÉS

Anselmo Clavé, 63 - Teléfono 557

GRANOLLERS

La Missa del Gall

Litúrgia i folk-lore

No té res d'estrany que les expressions d'alegria popular nadalenca arribin al seu punt culminant en la Missa del Gall. La Missa Solemne de Nadal és el centre de la commemoració. El nostre poble, a diferència d'altres països europeus, sempre n'ha tingut consciència. Incapaç, des de l'Edat Mitjana, de comprendre la llengua litúrgica i el sentit de les cerimònies, ha anat adornant la Missa del Gall, més que cap altra, amb les seves troballes enginyoses i divertides. En algunes èpoques la Missa del Gall havia arribat a ser un gran espectacle popular, una «poteosi de gatzara». L'Església anava alternant la simpatia per aquestes manifestacions de joia popular amb les mesures dirigides a salvar el caràcter sagrat de la festa. Quan la cosa arribava a extrems intolerables, l'autoritat eclesiàstica fulminava severes crides a l'ordre. Aleshores moltes formes folkloriques es deslligaven de la litúrgia i s'incorporaven, ja autònomes, al costumari profà. Sembla que l'origen dels pessebres casolans, de les mateixes cançons i danses nadalencues i del teatre popular dels Pastorets, era la fantàstica representació que organitzaven pel seu compte els pastors a l'ofertori de la Missa del Gall. Cada cosa al seu lloc, venia a dir l'Església. Sembla, però, que el poble s'ho prenien amb una certa filosofia, perquè al cap de pocs anys ja es tornava a perfilar una nova litúrgia popular a l'abast de la sensibilitat més rústica.

Els pastors

La Missa del Gall, als ulls del poble, tenia un valor especial. Els pastors, llenyataires, bosquerols i gent de muntanya, que en tot l'any ni se'ls acudia anar a Missa, per res del món es perdien la del Gall. Entre ells es deien que

*La Missa de Nadal
per tot l'any val.*

Els pastors eren els protagonistes i ocupaven els primers llocs. Ells es cuidaven de tot el què era gresca, i se'n cuidaven a consciència. Per una vegada que anaven a Missa, volien quedar bé. A més, els pastors a Betlem havien estat els primers a adorar Jesús, i això era un dret adquirit.

Les Matines

No sé quina forma devia prendre la Missa del Gall a Granollers, en segles passats; però podríem reconstruir-la sense gaire por d'errar-nos, sobre el què coneixem d'altres poblacions de la mateixa comarca.

Als que han conegut l'antiga església gòtica no els costarà gaire d'imaginar-la amb grans enramades a tot el presbiteri i amb uns llargs enfilalls de neules planes, que volien recordar les terenyines de la Cova de Betlem. Al presbiteri ocupava un

lloc important el bressol amb una nina que seria el Nen Jesús. Segurament, en fer-se nit, es veien els llumets dels que venien de les cases apartades, aplegant-se tots a l'Església per les Matines. Aquestes devien durar ben bé tres o quatre hores. La greu clerecia anava cantant els salms, i entre verset i verset, l'organista intercalava les seves improvisacions. Des de les Matines de Nadal fins a Reis, l'organista gaudia de les «llibertats d'orgue». Podia tocar el que se li acudís, per antilitúrgic que fos. El poble disfrutava corejant les tonades populars i les cançons que desgranava l'organista. Aquest devia disfrutar més que ningú. Els pastors — bé n'hi devia haver a les nostres cases de pagès, perquè «per Nadal, cada ovella al seu corral» — s'organitzaven al fons de l'església, o portaven el ritme del felix organista amb panderos, ferrets, castanyoles, xiulets i bufetes de gall i de porc inflades, que de tot hi havia.

L'Adoració de l'Infant

Acabat l'Evangeli començava l'Adoració de l'Infant Jesús, que era el moment cabdal de la celebració popular. Potser des d'alguna de les capelles imitaven el plor d'una criatura — recordant el naixement de Jesús — com a Breda, o el cant del Gall, com a Martorelles. El més probable és que una veu, des de la plaça de l'Església, cantés les dotze (encara que fos més tard). Aleshores un dels pastors feia una bella tocada de flabiol i una veu se sentia des d'aprop de l'altar anunciant el naixement del Messias. Llavors, quan l'entusiasme estava a punt d'esclatar, es desatapava el rabadà escèptic. Es deixava cantar la cançó, i ell, ajegut a terra, donava les famoses respostes, fins que per últim es

Meditació nadalenca

Avui, quan amb gran content celebrem el naixement del Crist, el nostre Messias, flectem cor i pensament, i entre cançons i alegries meditem, per un moment, que aquest Nin immaculat, que somriu dins el Pessebre — emblema d'humilitat —, per salvar-nos del pecat patirà set, tindrà febre, morirà crucificat!

R. MUNNE i COLL

deixaba convèncer. Abans d'encaminar-se pel passadís central, per anar a adorar, feien ball rodó, al fons de l'església i dansaven cantant el «Tunc, catantunc» i altres ballets nadalencs. Avançaven lentament cap a l'altar cantant «El desembre congelat», el «Fum, fum, fum», etc. Adoraven abans que tothom, incloses les autoritats. Segurament, com a Sant Feliu de Codines, portaven un xai i el feien inclinar davant l'Infant. Mentrestant, procuraven fer tota la tabola possible, tant ells com els altres presents, lliuraven grans estols d'ocells vius; altres, portaven galls i els feien cantar. Les cançons no paraven i els sons de flaviols i panderetes anaven augmentant fins que la cerimònia acabava amb un sorollós ball rodó. Per últim es devia fer silenci i la missa continuava, amb l'expectació de tots davant del Jesús que naixia en l'Eucaristia damunt de l'altar i agràis els presents i els homenatges hostatjant-se en el cor de cada un en la Comunió. El diaca segurament acomiadava els presents amb l'«Ite, Missa est» de les grans diades i tothom se'n tornava ben embolicat a casa seva, formant una bella processó de torxes i fanalets pels carrers i mentre contemplaven la foguera de Nadal que brillava a Tagamanent. Encara avui la pressió popular restaura aquests costums tradicionals en alguns pobles del voltant de Granollers.

Avui

Actualment el Nadal popular va prenent formes més «standard», amb més graus de refinament, però amb menys alegria. La Missa del Gall, emperò, pels qui es complauen a viure el Nadal intensament, segueix essent el centre de la festivitat i el moment de l'Adoració de l'Infant és encara el moment més colpidor de les festes. La confessió i la comunió, molt més nombroses que abans, per més que es digui, són l'ofrena valuosa dels cristians. El pessebre, en les cases tocades i posades, no s'inaugura sinó tornant de la Missa del Gall, i els torrons i les neules no apareixen fins aquest moment. Les manifestacions populars no és fàcil que tornin a imposar-se, per les causes abans esmentades i també perquè ara es va de cara a fer entenedora per ella mateixa l'esplèndida litúrgia de Nadal, i a facilitar-ne la plena participació de tots, fent innecessària així la creació d'una mena de celebració popular supletòria i paral·lela a la del sacerdot. Si això s'aconsegueix, com és permès d'esperar, i es tanca el hiatus que des de segles ha mantingut el poble separat del culte litúrgic que li és propi, donant origen als costums que hem comentat, s'haurà donat un tomb trascendental al nostre costumari religiós, però quedarà pendent el problema de crear unes formes d'expressió popular religiosa, que a un poble cristallitzat li són essencials. Però hauran d'anar-se fent per elles soles. Honestament no podem prefabricar-les.

JOSEP CAMPS, prev.

Missa del Gall a Llerona

A l'ombra de les centenàries pedres de Santa Maria de Llerona, més d'un infant ha preguntat al nou senyor Rector, si aquest any faran pastors. Jo de moment no entenia el que volien dir, però, prèvia composició de lloc, els responia que sí.

Molts dels lectors hauran celebrat la nit de Nadal a Llerona, atrets pel color folklòric de la nostra festa. Ja saben de què es tracta: cants populars catalans, infants vestits de pastors, fent l'adoració amb el corresponent xai, l'església convertida en pessebre... Això és el que em volien concretar els infants que em preguntaven pels pastorets.

Un celós senyor Rector, ja difunt, recordant una antiga tradició lleronina, restaurà el caducat costum, donant-li l'escalf popular que calia. Per a comprendre el present, bo serà recordar el passat.

Massa viu encara el record del teatre pagà de Roma i de Grècia, l'Església de les primeres centúries era contrària al teatre. El concili d'Elvira (any 302), decidí que els actors de teatre podien ser batejats, però sota la condició de renunciar al teatre.

Encara que sembli una ironia, el teatre medieval neix a dins de l'església i és un derivat de la litúrgia. Curtes escenes dramàtiques les tenim en les festes de Nadal; Innocents, Epifania... En els segles XIe i XIIe, aquestes escenes ja es representen independentment de l'ofici diví, però dins el recinte sagrat.

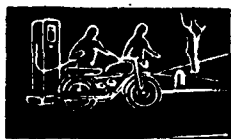
Reminiscències dels antics poemes o autos sacramentals, són la « Festa del Bisbetó », de l'Escolania de Montserrat; el « Misteri d'Elx », la « Dansa de la mort » a Verges (Empordà); el « Cant de la Sibíl'la », a Mallorca, i, fins fa poc, a Sta. Maria del Mar.

El « Cant de la Sibíl'la » forma part d'un petit poema profètic, conegut per « Ordo Prophetarum ». És un cant escatològic, tal volta transplantat

Nadal - Cap d'Any

El Rei en Pere I el Cerimoniós, per tal de donar més relleu i importància a la festa de Nadal, va disposar, l'any 1350, que als seus dominis comencés l'any per Nadal, i així va fer-se durant molt temps al reialme d'Aragó. El susdit Rei, en pragmàtica donada a Perpinyà el 16 de desembre del 1350, va estatuir que, des del dia de Nadal vinent (« d'aquí avant perpetuament comptada »), la documentació de la Cancelleria Reial i altres Tribunals dependents de la Corona fos calendada en l'any de la Nativitat de Jesús, en lloc d'ésser-ho de l'Encarnació, amb la qual oficialment es comptava, « per ço que pus sovint la dita Nativitat de Nostre Senyor en memoria sia ahuda e encara foragitats idus, nones e chalendes ». Des d'aleshores fou adoptat el sistema seguit de dies, tal com encara es fa avui.

Motos - Ciclomotores - Deportes

¡REYES!

Los mejores
juguetes

SASTRE

Teléfono 734

de la seqüència del primer diumenge d'Advent: el « Dies irae » de l'actual missa de difunts. Es canta en la nit de Nadal.

*Un rey vendrà perpetual
del cel que anc fun aytal;
en carn vendrà certamens
per far de segle iuïament.*

*Aquel Senyer que nos formet
e que de la Verges nasquet
nos garde de pecatz mortals
e de penes perpetuals.*

El « Cant de la Sibíl'la », que vestia molta solemnitat i misteri, seria el que confusament es recordava a Llerona.

La restauració moderna no té l'aire apocalíptic de l'oblidat cant. És eminentment jòvial i alegroi. Després del cant del « Te Deum » — el record de Maitines — un noi, fora de l'església, canta « Jo sóc el petit vailet ». Al punt de les dotze, i cantant « Les dotze van tocant », els pastors entren processionalment a l'església. El majoral ofereix un moltó i els demés petites coses. Després, la Missa.

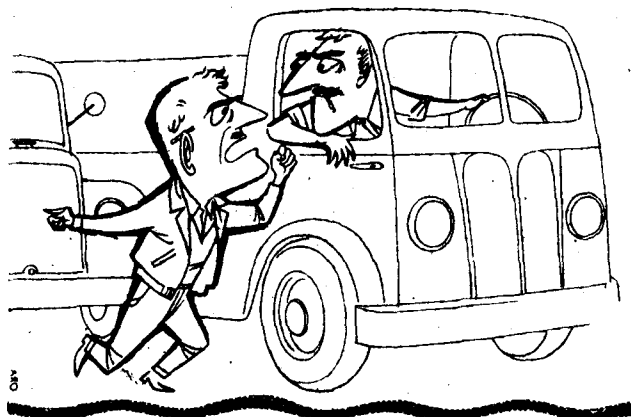
« L'última edat de la profecia, a la fi, ja és arribada. Integrament reneix el gran ordre dels segles... Si resten encara alguns rastres dels nostres crims, ja seran en va, i les terres seran alliberades de llur perpètua paüra. Aquest infant rebrà una vida divina... Quant a tu, infant, de bell principi la terra, sense cap conteu, et prodigarà els seus petits presents... »

Això, que ho deia el poeta romà, Virgili, sense pensar en el Crist, es farà sobre els restes visibles de la cultura romana, a Llerona, per lloar al mateix Crist.

J. J. VALLICROSA, PREV.

MARROQUINERIA
CASTELLS

Cinturones
CASTELLS

Un sedante para sus nervios
ONDA MUSICAL PHILIPS
Por una vida más optimista

UN ESPECTACULAR REPARTO DE PREMIOS

PREMIOS EXTRAORDINARIOS Y DE GRAN VALOR... y simplemente por "preguntar podrá ganar una PHILISHAVE o una moderna plancha PHILIPS"

Infórmase al Distribuidor Exclusivo

MARTIN FONT

Av. Generalísimo, 9

GRANOLLERS

Sant Esteve i el Vallès

Tothom, segurament, com jo ara, s'haurà trobat amb alguna d'aquelles amables peticions que realment són una ordre eficaç que hom, gojosament, amb la millor bona voluntat, desitjaria complir. Amb això, amic lector, trobaràs la meua excusa quan t'adonis tot seguit que el valor d'aquestes ratlles pot ben bé embolicar-se amb una fulleta de bruc. D'altra banda, no és pas que el tema suggerit no sigui llaminer per tots dos caps; però no és ara l'hora d'embranchar-nos en voluminosos llibres de cavalleries; i solament unes engrunes, mal tallades volent llescar a correuita pa blanc i saborós, és tot el que haurà restat damunt la taula... I encara barrejat amb alguna brossa indiscreta.

Començaríem per dir que les parroquies o esglésies, més o menys encerclades en el nostre Vallès, que duen el nom i el patronatge de Sant Esteve, no són pas escasses: Sant Esteve de Granollers, Sant Esteve de La Garriga, Sant Esteve de Parets del Vallès, Sant Esteve de Castellar del Vallès, Sant Esteve de Vilanova de La Roca... i ençà i enllà, Sant Esteve de Ripollet, Sant Esteve de Palaudàries, Sant Esteve d'Alcoll, Sant Esteve d'Olzinelles, Sant Esteve de Palautordera, Sant Esteve de la Costa del Montseny... I no penséssim pas que els darrers noms tinguin menor categoria que els primers. Basta dir, per exemple, que Sant Esteve de la Costa del Montseny l'hem trobat ja al·ludit no res menys que en la venerabilíssima antiguitat del 19 d'agost de l'any 862: *Sancto Stephano...*, in *Montesigno*.

Es clar que a Granollers li corresponia passar al davant, si volia donar exemple de capitalitat a la comarca; i per això, si voleu parlar d'arqueologia, la ciutat us dirà que justament havia ofert a Sant Esteve, no solament una exquisida església gòtica, de la qual, però, quasi no n'ha quedat ras-

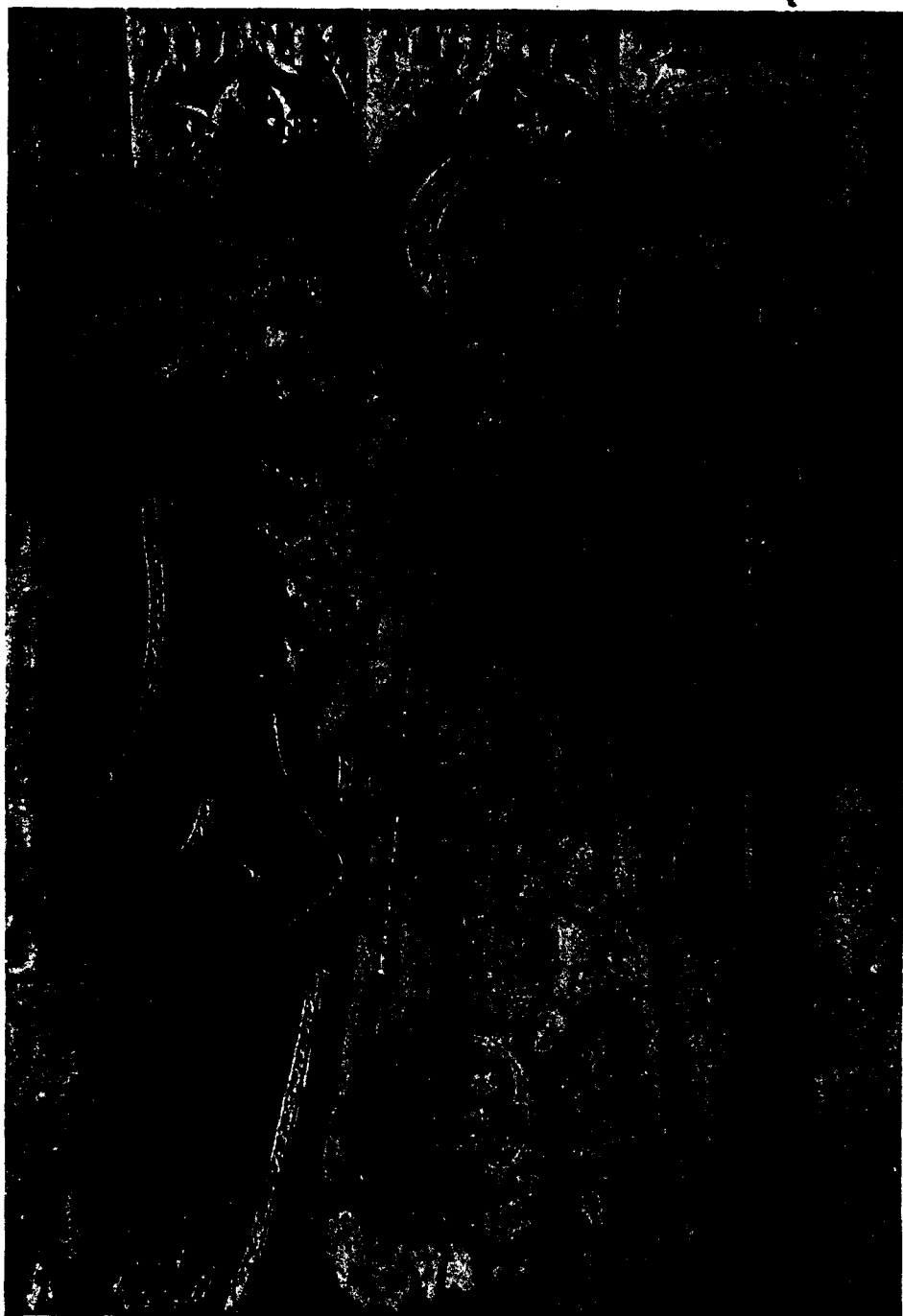
tre, sinó que, a més a més, va decorar-la sumptuosament amb aquell retaule gòtic que encara avui excel·leix en el Museu e'Art antic de Barcelona. O bé, si volguéssiu parlar de folklore, us podrien retreure el gran foc de Sant Esteve que, cada any s'encenia, a Granollers, en vigília de festa major, a l'acabar-se el dia de Nadal...

Certament que avui dia, el més important conjunt arqueològic dedicat a Sant Esteve, en el Vallès, hem d'anar a visitar-lo a la milenària església de La Doma, de La Garriga. Allà podeu veure construccions romàniques i gòtiques, d'un bell perfil; allà fulgura, encara amb els seus colors de prima-

vera, el retaule de Sant Esteve, obra del segle XV; allà puguen els garriguencs, a corrua feta, l'endemà de Nadal, a honrar llur patró: allà, encara enguany, un captard d'estiu, en una ambientació impressionant, vam sentir cantar el *Plant de Sant Esteve*, epístola glossada del segle XII. Perquè La Doma no és un museu inert, sinó un meravellós estoig d'art vivent al servei de Déu.

Però no tot són venerables coses antigues. Aquí teniu la vila de Parets del Vallès on venturosament fa poc van donar-se les mans la més esplèndida munificència i la més alta exigència artística, per a produir una església i campanar, unes escultures i relleus i moltes altres obres d'art actual, que constitueixen un molt admirable santuari parroquial dedicat al nostre benamat Protomàrtir, el diaca Sant Esteve. I Granollers ens diria com hi arri-

(Continua en la pág. siguiente)

Camisas a medida

Cuellos perfectos inarrugables

Camiseria - Sastueria

R I E R A

PLAZA OLLAS, 18

La cançó nadalenca

Arriba el Nadal i la terra s'omple de cançons. Es diu que el cant fou anterior a la paraula, ja que ell en l'estadi primitiu podia ésser solitari; la paraula era social. (Alfred Collins - « Música i espiritualitat »).

Sembla que el cant generà la paraula, ja que ell és so, to, ritme i expressió en llur sentit més pur. El parlar ve a ésser com una salmòdia més o menys lliure, un cant en sa forma més senzilla. Parlar, és cantar.

Per tant, trobem molt natural que quan l'home se sent dominat per un sentiment, canti. Ho fa en la joia i amb el plor. Canta en manifestar moments de tendresa i fins canta, amb sons destrempats, en el furor de la còlera. El cant exulta en la seva expressió més pura, dolça i noble, quan és admiració i agraïment envers el Creador de totes les coses: llavors el cant és oració.

Un gènere ben especial de música religiosa són els cants nadalencs molts dels quals fa més de quatre segles que és van transmetent de generació en generació sense perdre per res llur frescor ni llur perfum. Beneïdes cançons nadalenques que són per als homes de bona voluntat sense distinció de races, d'estaments socials, d'edats... perquè el Nadal és la festa més democràtica de totes les festes, ja que en ella es commemora el fet més essencialment democràtic de la història de la humanitat.

Les nades que es canten en la nostra terra (que ens semblen tan nostres), són cantades també, moltes d'elles, en diferents formes i expressions, en altres contrades del món

cristià. Per més que ens ho proposem, res podríem certificar referent a les fonts originals d'una nadala, tal com sol passar en la majoria de nostres cançons populars. Un equip de conscients i saberuts etnògrafs i folkloristes, després d'investigar per les planes i les muntanyes d'aquests mons de Déu, podrien portar-nos noves cançons, així com també noves variants de les ja conegudes, però dates precises especificant naturalesa, autenticitat i finalitat de qualsevol melodia, ens en portarien ben poques, i a fi de comptes acabarien de fer més accentuada la confusió que en aquest aspecte hi ha actualment.

En veritat no sabem si una mateixa cançó ha estat creada fluïnt de la

Per Nadal posarem el porc en sal...

La mort del porc s'havia celebrat en vigílies de Nadal, i la seva joia formava part de les festes d'aquest moment de l'any.

Avui, la matança del porc comença generalment pel mes de novembre. Com sempre, és dia de testa grossa, i d'aquesta alegria se'n deixa participar els parents i els més amics, als quals es convida.

La matança del porc vol dir una bona provisió al rebost.

Qui no té sort, ni hort ni porc, més valdria que fos mort.

inspiració suggerida per un sentiment amorós, bèl·lic, obsè o piadós. Un exemple del què diem, el tenim en aquesta nadala que ens sembla tan nostra i tan tendrament infantil: El noi de la Mare. Sabem que havia estat una marxa militar en període de guerra en terres de Flandes, i en temps de pau en altres llocs d'Europa; en terres gallegues una evocadora muñeira i... altres asseguren que havia estat una cançó bàquica i també una dansa pastoril.

Ja sabem que molts poetes, doctes o il·lustrats, acostumaven a adaptar llurs versos a tonades ja conegudes, sense perjudicar la lletra ni la música, perquè una melodia pot canviar de caràcter segons la interpretació que se li dona. Això ens portaria de ple a la moderna discussió sobre la incompatibilitat de la Poesia amb la Música.

Sigui el que sigui, la veritat és que el nostre sentiment sap apropiarse tot el que li plau i té prou virtuts d'assimilació per a interpretar amb diferents matisos i moviments una mateixa frase musical, perquè la Música és una art veritablement abstracta.

Val una cançó menys si ignorem la seva procedència? Perd res de la seva frescor original aplicant-li unes variants melòdiques o literàries?

Si una nadala s'ha fet universal i tothom la sent com a pròpia, cantem-la, també nosaltres, perquè, de fet, allò sol ocórrer freqüentment a tota obra artística genuïnament popular. Pensem que també és universal la festa del natalici del nostre Redemptor. I que tot el misteri i la complexitat de la salvació del món estan continguts en l'humil concepte d'una Nadala.

JOSEP Mª RUERA
Organista de l'Església Parroquial

Vestir a medida es vestir bien

Recuerde **Sastrería Farrás**

Fundada en 1852

Pl. José Antonio, 5 - Tel. 351

GRANOLLERS

Manuel Busquets

MECANICO

ESPECIALIDAD VESPA

Ricoma, 14

GRANOLLERS

Els Pastorets, tradició granollerina

No hi ha dubte que de totes les festivitats de l'any, les nadalenes són les que arriben més endins del cor del poble cristià i difícilment trobaríem persones que en aquestes jornades, volguessin conscientment considerar-se apartades d'aquest poble escollit que cada any espera una nova salvació d'aquell Messias que, potser sense proposar-s'ho, està desitjant, perquè l'alliberi del marasme d'aquest món que l'ofega. Gràcies a Déu, per a molts arriba, cada anyada, el seu Nadal i en descobrir aquest Crist de la Cova de Betlem, senten exultar la seva ànima i entren en joia a la plenitud del seu íntim Nou Testament.

Per això el poble senzill, els homes de bona voluntat, davant del Misteri de Nadal, fet de sentor de palla i de simfonies celestials, obre les portelles de l'alegria més autèntica, més santa, i deixa entrar en el seu interior tota la poesia, tota la grandesa, tota la humilitat d'aquest Esdeveniment extraordinari. I aquestà efusió de joia, troba la seva natural expansió plàstica en un sens fi de manifestacions humanes, que convergeixen, per diversos camins, a l'adoració d'aquest Jesús que, sols sia una vegada a l'any, arriba a agermanar en un sol cor tots els pobles de la terra, diluint mútues discòrdies i fent reluir, encara que sols per un dia, la llagada gegant de la caritat universal.

I així la música adora Déu Infant amb les seves nadalenes, que traspasant fronteres materials, són assimilades i estimades per països ben diferents; la dansa, amb les seves aportacions folklòriques; la Literatura, amb les més gràcils de les seves pàgines, i totes les Arts, vestint abillaments de festa, olorosa de pureza, regalimant humanitat.

Els costums populars del nostre país no manquen pas en aquesta processó d'ofrenes i els pessebres casolans, per exemple, amb llurs paisatges i muntanyes de suro, donen oportunitat als pastors de fang i coloraines, perquè adorin l'Infant Diví i amb ells tots els homes fets, de

qualsevol casa i que en aquestes d'ades es sentin companys de les figuretes i que si gosessin es posarien a caminar pels camins de serradures fins endinsar-se al cor d'aquella Cova que en altres dies potser els sembla tan petita que no es decidexen a intentar l'entrada.

L'esperit de les figures pastorívols ha saltat també dalt de l'escenari teatral i les cases i muntanyes de guix i molsa, tornant-se de paper, ofereixen un nou marc als pastors improvisats que també volen utilitzar les decoracions i les «taules» per a retre llur homenatge al mateix Redemptor.

D'aquesta faisó aparegueren en el nostre poble, fa ja gairebé centúries, les representacions escèniques conegudes amb

Fogueres de Nadal

A Sant Feliu de Codines, a Caldes de Montbui i en d'altres poblacions vallesanes havia estat costum encendre una gran foguera a la plaça, generalment en havent sopat, la vigília de Nadal. Era comú plantar un pi, el qual qualificaven de «Pi de Nadal». El voltaven d'arbustos espinosos, i hi calaven foc. Tiraven a les flames una bona quantitat de pinyes, que, en esberlar-se, deixaven caure els pinyons, els quals la mainada i la gent vella que s'aplegava al voltant de la foguera recollien i es menjaven amb avidesa. On el costum va perdurar per més temps fou a Caldes, però traslladat al dia de Sant Joan Evangelista.

També a Granollers es feia una foguera el dia de Nadal. Era el foc de Sant Esteve, que es feia a la Plaça fins a la meitat del segle passat.

Fins a les darreries del segle passat, encenien una gran foguera al cim del Tagamanent, la qual es veia del Vallès, del Mogent i de la Plana de Vic.

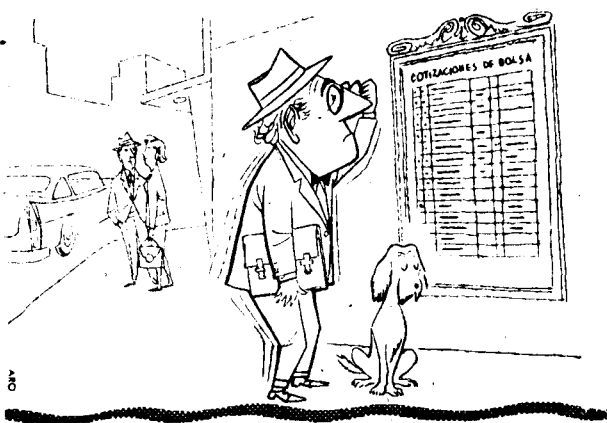
el nom de «Pastorets». Cada contrada presenta un espectacle diferent, d'acord amb la seva pròpia manera d'ésser. De molts d'ells no es coneixen els autors; en gairebé tots, la trama argumental és pràcticament la mateixa en allò fonamental, canviant tan sols els personatges populars que amb l'afany de presentar-los ben senzills, resulten sempre figures plenes d'humor.

A la nostra ciutat, la tradició dels «Pastorets» esdevingué també un fet d'indubtable importància i, entre els nostres avantpassats, creiem que no es trobarien gaires granollerins que no haguessin participat d'una o altra forma en aquestes representacions, si més no com a espectadors i molts, moltíssims, que en un o altre moment de la seva vida s'haguessin enfonsat dins d'algun d'aquells inefables vestits de pastors, d'àngels o de dimonis.

No creiem que tingui molta importància, tenint en compte la finalitat i la intenció d'aquestes representacions escèniques, voler emetre un judici crític literari o teatral. Segurament que mai no cercaren, en «Els Pastorets», crear una obra d'art perfecta. Més aviat, nasqueren entusiàsticament i d'una manera una mica ingènua, sense altre pensament en llurs autors, que presentar un espectacle de pastors senzills, en el qual el dimoni maldava per imposar el seu reialme però que a fi, reduït per l'arcàngel Sant Miquel, devia confessar la seva derrota davant de Jesús Infant. Per això, si intentéssim recopilar una antologia literària de «Pastorets», a ben segur no resultaria gens planer assolir un conjunt d'obres, que arribés a l'altura d'altres gèneres literaris o teatrals. De totes maneres, hem de convenir que «Els Pastorets» compliren, dintre de la línia assenyalada, una missió de singular importància, contribuint des del seu angle a posar una altra pinzellada de poesia a les festes de Nadal.

Si és cert que els homes moltes vegades exagerem les nostres coses i ens excedim a voltes per defecte i d'altres per excés, «Els Pastorets» tampoc quedarien exclosos d'aquesta llei natural i veuríem com, en el seu afany de fer-los massa asequi-

(Continúa)

Un sedante para sus nervios

ONDA MUSICAL PHILIPS

Por una vida más optimista

UN ESPECTACULAR REPARTO DE PREMIOS

PREMIOS EXTRAORDINARIOS Y DE GRAN VALOR... y simplemente por "preguntar podrá ganar una PHILISHAVE o una moderna plancha PHILIPS"

INFORMES AL DISTRIBUIDOR EXCLUSIVO

MARTIN FONT AVENIDA GENERALÍSIMO, 9
GRANOLLERS

Nuevos monaguillos

El domingo, día 20, tuvo lugar en nuestra Iglesia Arciprestal la vestición e ingreso en la Escolanía Parroquial de 16 niños que con ello inician renovado servicio al Altar del Señor.

Misa del Gallo

Los excursionistas de nuestra ciudad, como en años anteriores, han organizado la Misa del Gallo en la ermita de Sant Bartomeu de Mont-rás, en plena montaña vallesana, a la que se trasladarán en procesión desde La Ametlla con farolillos y cantando villancicos.

Diálogos de Granollers

El día 11 del corriente tuvo lugar una conferencia a cargo de D. José

de Orbaneja, catedrático de la Escuela de Ingenieros de Barcelona, sobre el tema « Ante la coyuntura económica ».

« Per Nadal... »

De Bélgica, donde cursa estudios en la Universidad de Lovaina, ha regresado a nuestra ciudad Mn. Jaime Traserra, que viene a pasar las vacaciones navideñas con sus familiares. Bienvenido.

Nacimientos

Los cristianos hogares de nuestros buenos amigos, don Jaime Viñallonga y Rosa Moré y don Antonio Esteve y Adela Sagalés, se han visto bendecidos nuevamente con el nacimiento de un nuevo vástago, que en ambos recibirán en el bautismo el nombre de Juan. Enhorabuena.

« Els Pastorets »

Los entusiastas componentes del Cuadro Escénico del Centro Católico están dando los últimos retoques para las tradicionales representaciones de este popular espectáculo, que no dudamos alcanzarán el éxito acostumbrado.

Fiestas gremiales

Los Representantes y Viajantes de Comercio, el día 19 del corriente honraron a su Patrona, la Virgen de la Esperanza, y el Montepío de Camareros, Cocineros y Similares, han celebrado también su festividad en honor de Santa Marta.

Audición de Discos

La Biblioteca Popular Francisco Tarafa, celebró el día 17, su 16ª audición de discos, con un programa dedicado a cuentos infantiles y villancicos y a obras de carácter sinfónico.

Foto Film del Vallés

Esta dinámica sociedad de aficionados a la fotografía ha celebrado el VI Aniversario de su fundación con una serie de actos de notoria importancia. Primer salón Portugués de Fotografía, Exposición de fotografías de la Sociedad Helénica, de Atenas, y dos sesiones de transparencias en color a cargo de D.

Pa - i - nous

Al segle XIV ja era estè el costum de donar estrenes, sobretot als infants, amics, coneguts i servents i àdhuc als oficials de la cosa pública. Hom les anomenava « pa-i nous ».

El costum de repartir estrenes havia arribat a un grau tan abusiu, que els Consellers de Barcelona gairebé cada any publicaven una crida, per la qual comminaven als ciutadans a no fer presents d'un valor superior als cinc-cents sous, i a no donar diners als infants, dïdes, porters, caps de guaita, correus, joglars, saigs i servents i serventes ni a ningú que no fos de la família. Els escombraires, així com avui demanen estrenes, abans eren ells qui feien presents a llurs clients. Donaven, generalment, la verdura per a l'olla de Nadal, en especial el porro i l'api.

Els nostres besavis es donaven les bones festes de paraula amb frases fetes i tradicionals. Els infants encara feliciten els parents més pròxims amb dècimes que els ensenyen els mestres.

Caga, tió!...

La nit de Nadal, a les cases on hi ha mainada, es fa cagar el tió. Aquesta cerimònia, abans molt arrelada, forma part de la litúrgia popular d'aquesta nit. Es fa a la cuina i vora del foc. Hom situa un tronc a terra i la mainada, proveïda de bastons, el copeja i bastoneja furiosament, mentre canta una cançó:

*Caga tió,
caga turró,
d'avellana i de pinyó;
si no vols cagar,
et donaré un cop de bastó.*

Per l'Alt Vallès, la canalla no començava a bastonejar el tió fins que l'avi o el cap de casa feia com si el beneïa i donava, així, el senyal de començar la cerimònia

CHAMPAÑA
PERMONT'S
exclusivamente de cava...!
REPRESENTANTES:
Bodegas J. Serra, MET'S
TELEFONO 665

20 - Calle Clavé, - 20

GRANOLLERS

Relojer

T O M A S

Quirico Parés y varios socios de la entidad. Dichos actos han tenido lugar en la Casa de Cultura San Francisco y en la Caja de Pensiones Provincial. Felicitamos cordialmente a dicha entidad local, que por su actividad tiene un muy bien ganado prestigio.

Belenes

En la Casa de Cultura San Francisco, la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros ha organizado una exposición de dioramas, de la que ya dimos cuenta en uno de nuestros números anteriores, y la Asociación de Pesebristas local

ha instalado como siempre, sus dioramas en el salón de actos de la Caja de Pensiones Provincial. Además, en el presente año figurará un artístico Belén en el interior de la Iglesia Arciprestal y en el atrio de la Capilla de las Escuelas Pías.

Concurso teatral

El pasado domingo se reunió el Jurado calificador del I Concurso Comarcal de Cuadros Escénicos, organizado por la Juventud de Acción Católica con motivo de su pasada Jornada de Juventud. En el próximo número publicaremos el correspondiente veredicto.

Nadal

Sento el fred de la nit

i la simbomba fosca

Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.

Sento el carro dels apis

que l'empedrat recolza

i els altres qui l'avencen tots d'adreça al mercat.

Els de casa a la cuina

prop del braser que crema

amb el gas tot encès han enllestit el gall.

Ara esguardo la lluna que m'apar lluna plena

i ells recullen les plomes

i ja enyoren demà.

Demà posats a taula oblidarem els pobres

— i tan pobres com som —

Jesús ja serà nat.

Ens mirarà un moment a l'hora de les postres.

I després de mirar-nos.

arrençarà a plorar.

J. SALVAT-PAPASSEIT

Nadal en divendres

Segons tradició popular, els nostres pares Adam i Eva foren creats en divendres. L'any en que el Nadal s'escau en aquest dia de la setmana es reproduceix i s'augmenta la paraula del Creador, el qual va dir-los: « Creixeu i multipliqueu-vos ». I hom creu, doncs, que és any de naixements. Pel mateix motiu, els pastors i els apicultors creuen que les cries del bestiar de llana van molt bé i que les abelles es multipliquen. D'ací, les dites:

*Nadal en divendres,
bo per les ovelles.*

*Nadal en divendres,
any de moltes abelles.*

Els anys en que el Nadal s'escau en aquest dia són els més bons per a sembrar:

*Nadal en divendres,
sembla fins les cendres.*

De totes maneres, com que la saviesa popular es contradia amb molta freqüència, també se sent a dir:

*Nadal en divendres,
un cop passat,
ven els bous i compra el blat*

*I si Nadal cau en divendres
i és any de traspàs,
no'te'n fiïs pas.*

SASTRE-MODISTO

J. SALA JUANOLA

Príncipe de Viana, 13 - Letra C (bajos)
Calle del Cine Mundial

particular: Piso 1.º, 2.º puerta

GRANOLLERS

Joyería

LOMER

7 - Puerta del Angel, - 7

BARCELONA

Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros

GRANOLLERS

EXPOSICION

DE

DIORAMAS DE LA INFANCIA DE JESUS

PROPIEDAD DE LOS ÉXCMOS. SRES. D. MIGUEL MATEU PLA
Y D.ª JULIA QUINTANA DE MATEU. DE BARCELONA

ESTA IMPORTANTE EXPOSICION, OBRA DE LOS ARTISTAS
D. MARTIN CASTELLS, ESCULTOR, Y D. JUAN TORNER,
CONSTRUCTOR, PODRA VISITARSE DURANTE LOS DIAS DEL 25
DE DICIEMBRE ACTUAL HASTA EL 6 DE ENERO PRÓXIMO, EN LA
CASA DE CULTURA SAN FRANCISCO, DE LA
FUNDACION P. MASPONS Y CAMARASA

HORARIO DE VISITA:

DIAS LABORABLES: TARDE, DE 7 A 9

DIAS FESTIVOS: MAÑANA, DE 11 A 1, Y TARDE, DE 6 A 9

ENTRADA LIBRE

Els Pastorets, tradicció granollerina

No hi ha dubte que de totes les festivitats de l'any, les nadalenques són les que arriben més endins del cor del poble cristià i difícilment trobaríem persones que en aquestes jornades, volguessin conscientment considerar-se apartades d'aquest poble escollit que cada any espera una nova salvació d'aquell Messias que, potser sense proposar-s'ho, està desitjant, perquè l'alliberi del marasme d'aquest món que l'ofega. Gràcies a Déu, per a molts arriba, cada anyada, el seu Nadal i en descobrir aquest Crist de la Cova de Betlem, senten exultar la seva ànima i entren en joia a la plenitud del seu íntim Nou Testament.

Per això el poble senzill, els homes de bona voluntat, davant del Misteri de Nadal, fet de sentor de palla i de simfonies celestials, obre les portelles de l'alegria més autèntica, més santa, i deixa entrar en el seu interior tota la poesia, tota la grandesa, tota la humilitat d'aquest Esdeveniment extraordinari. I aquesta efusió de joia, troba la seva natural expansió plàstica en un sens fi de manifestacions humanes, que convergeixen, per diversos camins, a l'adoració d'aquest Jesús que, sols sia una vegada a l'any, arriba a agermanar en un sol cor tots els pobles de la terra, diluint mútues discòrdies i fent relleuir, encara que sols per un dia, la llagada gegant de la caritat universal.

I així la música adora Déu Infant amb les seves nadalenques, que traspasant fronteres materials, són assimilades i estimades per països ben diferents; la dansa, amb les seves aportacions folklòriques; la Literatura, amb les més gràcils de les seves pàgines, i totes les Arts, vestint abillaments de festa, olorosa de pureza, regalimant humanitat.

Els costums populars del nostre país no manquen pas en aquesta processó d'ofrenes i els pessebres casolans, per exemple, amb llurs paisatges i muntanyes de suro, donen oportunitat als pastors de fang i coloraines, perquè adorin l'Infant Diví i amb ells tots els homes fets, de

qualsevol casa i que en aquestes d'ades es sentin companys de les figuretes i que si gosessin es posarien a caminar pels camins de serradures fins endinsar-se al cor d'aquella Cova que en altres dies potser els sembla tan petita que no es decidexen a intentar l'entrada.

L'esperit de les figures pastorívols ha saltat també dalt de l'escenari teatral i les cases i muntanyes de guix i molsa, tornant-se de paper, ofereixen un nou marc als pastors improvisats que també volen utilitzar les decoracions i les «taules» per a retre llur homenatge al mateix Redemptor.

D'aquesta falsó aparegueren en el nostre poble, fa ja gairebé centúries, les representacions escèniques conegudes amb

Fogueres de Nadal

A Sant Feliu de Codines, a Caldes de Montbui i en d'altres poblacions vallesanes havia estat costum encendre una gran foguera a la plaça, generalment en havent sopat, la vigília de Nadal. Era comú plantar un pi, el qual qualificaven de «Pi de Nadal». El voltaven d'arbustos espinosos, i hi calaven foc. Tiraven a les flames una bona quantitat de pinyes, que, en esberlar-se, deixaven caure els pinyons, els quals la mainada i la gent vella que s'aplegava al voltant de la foguera recollien i es menjaven amb avidesa. On el costum va perdurar per més temps fou a Caldes, però traslladat al dia de Sant Joan Evangelista.

També a Granollers es feia una foguera el dia de Nadal. Era el foc de Sant Esteve, que es feia a la Plaça fins a la meitat del segle passat.

Fins a les darrerries del segle passat, encenien una gran foguera al cim del Tagamanent, la qual es veia del Vallès, del Mogent i de la Plana de Vic.

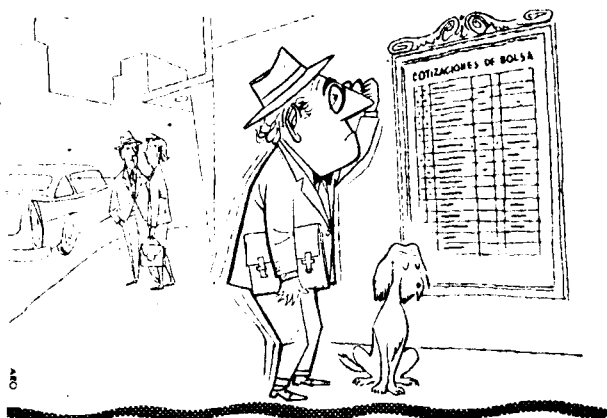
el nom de «Pastorets». Cada contrada presenta un espectacle diferent, d'acord amb la seva pròpia manera d'ésser. De molts d'ells no es coneixen els autors; en gairebé tots, la trama argumental és pràcticament la mateixa en allò fonamental, canviant tan sols els personatges populars que amb l'afany de presentar-los ben senzills, resulten sempre figures plenes d'humor.

A la nostra ciutat, la tradició dels «Pastorets» esdevingué també un fet d'indubtable importància i, entre els nostres avantpassats, creiem que no es trobarien gaires granollerins que no haguessin participat d'una o altra forma en aquestes representacions, si més no com a espectadors i molts, moltíssims, que en un o altre moment de la seva vida s'haguessin enfonat dins d'algun d'aquells inefables vestits de pastors, d'àngels o de dimonis.

No creiem que tingui molta importància, tenint en compte la finalitat i la intenció d'aquestes representacions escèniques, voler emetre un judici crític literari o teatral. Segurament que mai no cercarem, en «Els Pastorets», crear una obra d'art perfecta. Més aviat, nasqueren entusiàsticament i d'una manera una mica ingènua, sense altre pensament en llurs autors, que presentar un espectacle de pastors senzills, en el qual el dimoni maldava per imposar el seu reialme però que a fi, reduït per l'arcàngel Sant Miquel, devia confessar la seva derrota davant de Jesús Infant. Per això, si intentéssim recopilar una antologia literària de «Pastorets», a ben segur no resultaria gens planer assolir un conjunt d'obres, que arribés a l'altura d'altres gèneres literaris o teatrals. De totes maneres, hem de convenir que «Els Pastorets» compliren, dintre de la línia assenyalada, una missió de singular importància, contribuint des del seu angle a posar una altra pinzellada de poesia a les festes de Nadal.

Si és cert que els homes moltes vegades exagerem les nostres coses i ens excedim a voltes per defecte i d'altres per excés, «Els Pastorets» tampoc quedarien excel·sos d'aquesta llei natural i veuríem com, en el seu afany de fer-los massa assequi-

(Continua)

Un sedante para sus nervios

ONDA MUSICAL PHILIPS

Por una vida más optimista

UN ESPECTACULAR REPARTO DE PREMIOS

PREMIOS EXTRAORDINARIOS Y DE GRAN VALOR... y simplemente por preguntar podrá ganar una PHILISHAVE o una moderna plancha PHILIPS

INFORMES AL DISTRIBUIDOR EXCLUSIVO

MARTIN FONT AVENIDA GENERALÍSIMO, 9 GRANOLLERS

Nuevos monaguillos

El domingo, día 20, tuvo lugar en nuestra Iglesia Arciprestal la vestición e ingreso en la Escolanía Parroquial de 16 niños que con ello inician renovado servicio al Altar del Señor.

Misa del Gallo

Los excursionistas de nuestra ciudad, como en años anteriores, han organizado la Misa del Gallo en la ermita de Sant Bartomeu de Mont-ràs, en plena montaña vallesana, a la que se trasladarán en procesión desde La Ametlla con farolillos y cantando villancicos.

Diálogos de Granollers

El día 11 del corriente tuvo lugar una conferencia a cargo de D. José

de Orbaneja, catedrático de la Escuela de Ingenieros de Barcelona, sobre el tema « Ante la coyuntura económica ».

« Per Nadal... »

De Bélgica, donde cursa estudios en la Universidad de Lovaina, ha regresado a nuestra ciudad Mn. Jaime Traserra, que viene a pasar las vacaciones navideñas con sus familiares. Bienvenido.

Nacimientos

Los cristianos hogares de nuestros buenos amigos, don Jaime Viñallonga y Rosa Moré y don Antonio Esteve y Adela Sagalés, se han visto bendecidos nuevamente con el nacimiento de un nuevo vástago, que en ambos recibirán en el bautismo el nombre de Juan. Enhorabuena.

« Els Pastorets »

Los entusiastas componentes del Cuadro Escénico del Centro Católico están dando los últimos retoques para las tradicionales representaciones de este popular espectáculo, que no dudamos alcanzarán el éxito acostumbrado.

Fiestas gremiales

Los Representantes y Viajantes de Comercio, el día 19 del corriente honraron a su Patrona, la Virgen de la Esperanza, y el Montepío de Camareros, Cocineros y Similares, han celebrado también su festividad en honor de Santa Marta.

Audición de Discos

La Biblioteca Popular Francisco Tarafa, celebró el día 17, su 16ª audición de discos, con un programa dedicado a cuentos infantiles y villancicos y a obras de carácter sinfónico.

Foto Film del Vallés

Esta dinámica sociedad de aficionados a la fotografía ha celebrado el VI Aniversario de su fundación con una serie de actos de notoria importancia. Primer salón Portugués de Fotografía, Exposición de fotografías de la Sociedad Helénica, de Atenas, y dos sesiones de transparencias en color a cargo de D.

Caga, tió!...

La nit de Nadal, a les cases on hi ha mainada, es fa cagar el tió. Aquesta cerimònia, abans molt arrelada, forma part de la litúrgia popular d'aquesta nit. Es fa a la cuina i vora del foc. Hom situa un tronc a terra i la mainada, proveïda de batons, el copeja y bastoneja furiosament, mentre canta una cançó:

*Caga tió,
caga turró,
d'avellana i de pinyó;
si no vols cagar,
et donaré un cop de bastó.*

Per l'Alt Vallès, la canalla no començava a bastonejar el tió fins que l'avi o el cap de casa feia com si el beneís i donava, així, el senyal de començar la cerimònia.

Pa - i - nous

Al segle XIV ja era estè el costum de donar estrenes, sobretot als infants, amics, coneguts i servents i àdhuc als oficials de la cosa pública. Hom les anomenava « pa-i nous ».

El costum de repartir estrenes havia arribat a un grau tan abusiu, que els Consellers de Barcelona gairebé cada any publicaven una crida, per la qual comminaven als ciutadans a no fer presents d'un valor superior als cinc-cents sous, i a no donar diners als infants, dides, porters, caps de guaita, correus, joglars, saigs i servents i serventes ni a ningú que no fos de la família. Els escombriaires, així com avui demanen estrenes, abans eren ells qui feien presents a llurs clients. Donaven, generalment, la verdura per a l'olla de Nadal, en especial el porro i l'api.

Els nostres besavis es donaven les bones festes de paraula amb frases fetes i tradicionals. Els infants encara feliciten els parents més pròxims amb dècimes que els ensenyen els mestres.

CHAMPAÑA
PERMONT'S
exclusivamente de cava...!
REPRESENTANTES:
Bodegas J. Serra, MET'S
TELEFONO 665

20 - Calle Clavé, - 20

GRANOLLERS

Relojerías

T O M A S

Quirico Parés y varios socios de la entidad. Dichos actos han tenido lugar en la Casa de Cultura San Francisco y en la Caja de Pensiones Provincial. Felicitamos cordialmente a dicha entidad local, que por su actividad tiene un muy bien ganado prestigio.

Belenes

En la Casa de Cultura San Francisco, la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros ha organizado una exposición de dioramas, de la que ya dimos cuenta en uno de nuestros números anteriores, y la Asociación de Pesebristas local

ha instalado como siempre, sus dioramas en el salón de actos de la Caja de Pensiones Provincial. Además, en el presente año figurará un artístico Belén en el interior de la Iglesia Arciprestal y en el atrio de la Capilla de las Escuelas Pías.

Concurso teatral

El pasado domingo se reunió el Jurado calificador del I Concurso Comarcal de Cuadros Escénicos, organizado por la Juventud de Acción Católica con motivo de su pasada Jornada de Juventud. En el próximo número publicaremos el correspondiente veredicto.

Nadal

Sento el fred de la nit

i la simbomba fosca

Així el grup d'homes joves que ara passa cantant.

Sento el carro dels apis

que l'empedrat recolza

i els altres qui l'avencen tots d'adreça al mercat.

Els de casa a la cuina

prop del braser que crema

amb el gas tot encès han enllestit el gall.

Ara esguardo la lluna que m'apar lluna plena

i ells recullen les plomes

i ja enyoren demà.

Demà posats a taula oblidarem els pobres

— i tan pobres com som —

Jesús ja serà nat.

Ens mirarà un moment a l'hora de les postres.

I després de mirar-nos.

arrencarà a plorar.

J. SALVAT-PAPASSEIT

Nadal en divendres

Segons tradició popular, els nostres pares Adam i Eva foren creats en divendres. L'any en que el Nadal s'escau en aquest dia de la setmana es reproduïx i s'augmenta la paraula del Creador, el qual va dir-los: « Creixeu i multipliqueu-vos ». I hom creu, doncs, que és any de naixements. Pel mateix motiu, els pastors i els apicultors creuen que les cries del bestiar de llana van molt bé i que les abelles es multipliquen. D'aquí, les dites:

*Nadal en divendres,
bo per les ovelles.*

*Nadal en divendres,
any de moltes abelles.*

Els anys en que el Nadal s'escau en aquest dia són els més bons per a sembrar:

*Nadal en divendres,
sembla fins les cendres.*

De totes maneres, com que la saviesa popular es contradïu amb molta freqüència, també se sent a dir:

*Nadal en divendres,
un cop passat,
ven els bous i compra el blat*

*I si Nadal cau en divendres
i és any de traspàs,
no te'n fiïs pas.*

SASTRE-MODISTO

J. SALA JUANOLA

Príncipe de Viana, 13 - Letra C (bajos)
Calle del Cine Mundial

particular: Piso 1.º, 2.º puerta

GRANOLLERS

- Joyería

LOMER

7 - Puerta del Angel, - 7

BARCELONA

Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros

GRANOLLERS

EXPOSICION

DE

DIORAMAS DE LA INFANCIA DE JESUS

PROPIEDAD DE LOS EXCMOS. SRES. D. MIGUEL MATEU PLA
Y D.ª JULIA QUINTANA DE MATEU, DE BARCELONA

ESTA IMPORTANTE EXPOSICION, OBRA DE LOS ARTISTAS
D. MARTIN CASTELLS, ESCULTOR, Y D. JUAN TORNER,
CONSTRUCTOR, PODRA VISITARSE DURANTE LOS DIAS DEL 25
DE DICIEMBRE ACTUAL HASTA EL 6 DE ENERO PRÓXIMO, EN LA
CASA DE CULTURA SAN FRANCISCO, DE LA
FUNDACION P. MASPONS Y CAMARASA

HORARIO DE VISITA:

DIAS LABORABLES: TARDE, DE 7 A 9

DIAS FESTIVOS: MAÑANA, DE 11 A 1, Y TARDE, DE 6 A 9

ENTRADA LIBRE

VENTANA AL MUNDO

Los actos de racismo, « pecado reservado » — El Obispo de La Fayette (Luisiana, en Estados Unidos), ha publicado un comunicado anunciando que las personas que habían impedido a unos negros la asistencia a la instrucción en una parroquia habían cometido un « pecado reservado », cuya absolución sólo puede ser obtenida del Obispo. El anterior Obispo de La Fayette había ya excomulgado a tres mujeres por motivos semejantes, mientras otro Obispo suspendió una parroquia de Nueva Orleans cuyos fieles se negaron a aceptar un sacerdote negro.

La independencia, fruto de la Iglesia — La aspiración de Africa a la independencia es un fruto del trabajo de la Iglesia y de las misiones, ha declarado, en una conferencia, Monseñor van Cauwelaert, vicario apostólico de Inongo, en el Congo Belga. « La doctrina de la Iglesia, añadió, si es bien comprendida y bien encarnada, responde perfectamente a las más íntimas aspiraciones de los pueblos africanos ».

¿Kruschef en el Vaticano? — El « Sunday Times » en su número 7126, publica una información de su corresponsal en la Ciudad del Vaticano, en la que se indica que se cree que el dirigente ruso intenta obtener una audiencia con el Papa antes de la conferencia cumbre del próximo año. Señala, asimismo, que en los medios vaticanos se señala la imposibilidad de tal audiencia, a menos que el gobierno ruso dé muestras, por adelantado, de su buena fe en estos tres puntos: 1. Poner fin a la campaña soviética contra la Iglesia. 2. Terminar la opresión de la Iglesia del Silencio, y 3. Usar de su influencia ante la China comunista para dar fin a la persecución en aquel país.

Protestantes y películas « bíblicas » — « The Christian Century », revista protestante muy difundida en Estados Unidos, critica duramente las « lamentables distorsiones » de la Biblia que supo-

nen los films « David y Betsabé », « Sanson y Dalila », « Salomón y Saba », así como « Los diez mandamientos ». Señala que los protestantes no tienen por qué prestar su apoyo « a estos esfuerzos vulgares de utilización de la Biblia contra ella misma ».

¿Sacerdotes obreros-anglicanos? El Obispo anglicano de Southwark, en Inglaterra, se propone establecer en las grandes parroquias sacerdotes que ganarían su vida ejerciendo profesiones profanas y que desarrollarían sus actividades pastorales en los propios lugares de trabajo.

Mujeres — En un reciente informe de la UNESCO sobre la mujer, se lee que « un promedio del 60 por 100 de las mujeres de Europa y América están desilusionadas, desanimadas, descontentas y son infelices, sobre todo porque tienen la sensación de no ser comprendidas ». El porcentaje mayor lo da la Alemania Occidental, con el 92 por 100 de las mujeres en tal situación. Luego, parecidos porcentajes aparecen en otros países de elevado nivel de vida: Países Escandinavos, Suiza, Holanda y Bélgica.

Ayuda a escuelas Privadas — En Gran Bretaña, el gobierno ha tomado la decisión de incrementar en un 50 a 70 por 100 su aportación económica a las escuelas anglicanas y católicas que funcionan dentro del sistema nacional de educación. Según cálculos, tal aportación ascenderá a unos 112 millones de dólares en diez años.

En Inglaterra y País de Gales existen un total de 5.514 escuelas confesionales — 2.000 son católicas —, con un millón de alumnos.

Religiosas torneras fresadoras — Dieciséis religiosas, pertenecientes a cinco congregaciones, han iniciado, en la Escuela de Peritos Industriales de Madrid, los estudios y prácticas para obtener el título de torneras fresadoras, a fin de poder enseñar en las escuelas técnicas y profesionales de sus congregaciones.

el cine en nuestra ciudad

Esta semana

- Al Capone - 3
- Alteza Real - 2
- El cielo difamado - 1
- El día de los enamorados - 2
- Sabela vuelve al ataque - 3
- Las siete colinas de Roma - 2

femina

Maletas

Carteras para
colegial

Objetos regalo

VINOS DE MISA
DE MULLER

TARRAGONA

Distribuidor: J. RIPOLL - Teléfono 763

Frutos Secos

Sucesores de LUIS SERRA GUARDIA

Aguas Potables del Vallés

Despacho: Calle Ricoma, 79 y 81 - Teléf. 135

GRANOLLERS

Sant Esteve

I el Vallès

(Final)

ben unes grans i nobles pedres també ofertes, amb llenguatge modern, al mateix Sant. I cada parròquia podria concorre exhibint la seva nova presentalla, estergida en obres d'art plàstic; pero, ací no acabariem d'anomenar-les.

I ara no creguéssiu que tot han d'ésser coses que entrin pels ulls; car aquí hi ha, per exemple, la vila de Castellar del Vallès, amb el gran poeta Joan Arús, que publica la seva bella *Oda a Sant Esteve...* I, encara, sempre estem parlant de coses conegudes o tangibles, quan tots sabem que de Dalt estant veuen que té una major vitalitat i permanència aquella imponderable correntia d'actes de pietat, de devoció, que — al llarg dels segles i cada dia, en els llocs grans o bé opulents, i en indrets humils o escassos —, va arribant als peus del Jove màrtir, el de la doble palma i corona, o bé lloant la seva valentia, o regraciant la seva benignitat, o sollicitant-ne novament ajuda; tal com li cantem en els seus goigs populars:

*Sigueu el nostre advocat
Protomàrtir Sant Esteve.*

JOSEP MAURÍ I SERRA

Els Pastorets, tradició granollerina

(Final)

bles, en recarregar alguna escena o personatge purament anecdòtics, a vegades queda un passatge que pot semblar àdhuc irreverent per a la Figura central. Naturalment que això està en relació directa amb el grau de preocupació religiosa de cada època i segurament que alguns llibres que foren ben acceptats en altre temps no ho serien avui, presentats d'aquella mateixa manera. Això ha fet que en la història dels « Pastorets » s'hagin anat succeint obres diferents. A la nostra ciutat, des de temps immemorial es venien representant « Los Pastorcillos en Belén, o Bato y Borrego », dels quals tenim notícia que foren magníficament interpretats per

estols d'aficionats, secundats per gran quantitat de granollerins que, com hem assenyalat, en un o altre temps de llur vida prenen part en aquelles representacions.

En aparèixer « Els Pastorets » que es crigué Josep Maria Folch i Torres, príncep de la nostra literatura infantil, els aficionats del Centre Catòlic, no tardaren en incorporar-los a la tradició nadalenca granollerina i, des d'aleshores, han anat tent reviuere, any darrera any, les facècies i aventures dels seus personatges, de gran semblança amb les figures del pessebre. L'obra de Folch i Torres representà un innegable avenç en la dignificació de l'espectacle nadalenca i la prova és que actualment, en la major part dels escenaris, se'n realitzen representacions.

Hem d'alegrar-nos que, des de fa uns anys, hagi sortit un veritable impuls de millorament dels « Pastorets » i siguin diversos els autors que amb molta més responsabilitat artística i teològica hagin escrit llibres nous que lentament van apareguent en els diversos Centres teatrals. A aquestes ànsies de renovellament i dignificació, no hi podem estar absents nosaltres, i ja es tracta d'afegir en el teler de la tradició nadalenca, una nova trama que, alternant amb els actuals, vingui a continuar, amb esperit de màxim respecte, la tradició que potser millor s'ha conservat a casa nostra a través de tots els temps.

J. LL. S.

CAFE-RESTAURANTE SALAMERO

Centro Católico - Teléfono 701

Meriendas	Helados
Refrescos	Batidos
y Desayunos	P O L O S

Café de Calidad - Licores de marca

Alquiler de toda clase de servicio para
Banquetes y Fiestas Familiares

Fundación P. Maspons i Camarasa

(CASA DE CULTURA SAN FRANCISCO)

GRANOLLERS

Cobija las actividades de carácter estrictamente cultural y artístico que se desarrollan en la ciudad

Se rige por un Patronato, bajo la Presidencia del

Excelentísimo Señor Alcalde

Las Josefinas

El reloj del campanario no ha dado aún las seis de la mañana. No ha amanecido aún y las hermanas, cubriéndose de la lluvia con un paraguas familiar, regresan a su convento, a su calle de San José, par, después de haber oído la Santa Misa descansar o iniciar otro turno de vela.

Hace setenta y cinco años llegaron a Granollers, siendo recibidas con entusiasmo por las primeras autoridades locales y el pueblo. Las Hijas de San José, durante estos tres cuartos de siglo, han velado noche y día en los hogares de la ciudad enjugando lágrimas, consolando a moribundos, haciendo con esta sencillez que entraña amar en Cristo, los trabajos más delicados y hasta repugnantes con los enfermos, que unos curaron y otros no.

Las Josefinas están un poco sorprendidas del afecto que les rodea estos días. No deben estarlo, pues todo lo merecen. Han llevado a Cristo a los hogares silenciosamente, amorosamente, pues entienden que el enfermo es Cristo.

Los católicos de Granollers tenemos un deber hoy. Sumarnos a la alegría de nuestras Josefinas, que ya son granollerenses, a las que debemos este homenaje de hoy. Nos decía ayer una hermana, que hace cuarenta y cinco años está en nuestra ciudad y está contenta porque ha consolado a muchas familias, pero que a otras no ha podido. Nos dijo también que vive una de las hermanas fundadoras de la santa Casa, que tiene noventa años.

Son pequeñas pinceladas para crear un hermoso cuadro de la belleza que encierra la práctica del amarse los unos a los otros, entregando toda una vida a servir a los enfermos en su propio hogar.

JAIME VIÑALLONGA

fémmina

VIDA parroquial

Colectas y Donativos

Reconstrucción Templo Parroquial

Colecta del 13 de diciembre . 1.370.10

CULTOS

«Vigilia de Nadal»

Misas a las 7, 8 y 9. No habrá Misa vespertina. Confesiones, por la tarde, desde las 5 hasta las 11,45. A las 11,30, «Vetlla de Nadal».

Navidad del Señor

A medianoche, Misa del Gallo. Se cantará la Misa Pontificalis, de Perossi. Asistirán las Excmas. Autoridades. Terminada la Misa, veneración de la Imagen del Niño Jesús y bendición del Pesebre del Catecismo. Misas desde las 8 hasta la 1. No habrá Misa vespertina. A las 12, canto de villancicos por la Escolanía. No habrá Misa vespertina. A las 7, Rosario y función en honor del Niño Jesús.

VINOS DE PRESTIGIO
JAIME RIPOLL ROSSELL
Teléfono 763 - GRANOLLERS

Capilla de los PP. Escolapios

A medianoche, Misa Solemne. Durante el día, como de costumbre.

Festividad de San Esteban titular de la Parroquia

No es fiesta de precepto. Misas a las 7, 8, 9, 10, 12, 1 y 8 de la tarde. A las 10, Misa Solemne, con sermón por el P. Sebastián Fonts, Rector de las Escuelas Pías.

Desde siempre el mejor
CHAMPAÑA
PERMONT'S
CAVAS PERMONT'S - San Sadurni de Noya
Pruébalo, se convencerá
REPRESENTANTES:
Bodegas J. Serra, MET'S

Domingo después de Navidad

Festividad de San Juan Evangelista
Cultos como de costumbre.

Fin de año

El próximo jueves, día 31, confesiones de 6 a 9 de la tarde y de 11 a 12 de la noche. A las 11,30, Plegaria de fin de año. A medianoche, Misa cantada y Veneración del Niño Jesús.

Circuncisión del Señor

Día 1.º de enero. Es fiesta de precepto.
Cultos como de costumbre.

ARTICULOS PARA VIAJE

CASTELLS

MOVIMIENTO PARROQUIAL

Proclamas matrimoniales

Miguel Flores Carmona y Rosario Yé-lamos Portero; Juan Mestres Gavisans y Teresa Isart Cardús.

Bautismos

Pedro Ginesta Ferrer; Josefa López Rivas; Mª Rosa Mora Ponce; Jorge Gascón Vega; Francisco de P. Margarit Montañá.

Defunciones

Mª Dolores Bauras Valls (todos los Sacramentos); Manuel Oliva Galofré (idem); Carmen Torras Garriga (Extremaunción).

¡NIÑOS! Vuestros
Reyes os traerán
las mejores

BICICLETAS y JUGUETES de
SASTRE

PASTELERIA

Serra

Especialidad en
PASTELES DE BODAS
y de ANIVERSARIO

Teléfono 254 - GRANOLLERS

Parroquia de Nuestra Señora de Fátima

¡Por favor!...

A Vd., lector, va dirigida esta advertencia del título. Queremos llamar su atención porque necesitamos que nos atienda de verdad. Hace unos días empezó sus actividades en nuestra ciudad una nueva parroquia, la de Nuestra Señora de Fátima. Quizá no se resaltó lo debido este acontecimiento y la importancia que tiene para una ciudad como la nuestra la constitución de una nueva comunidad parroquial. De ella depende seguramente la salvación de varios conciudadanos nuestros, especialmente en el populoso barrio «Xarlet». Después de unos domingos de culto en la iglesia provisional, se demuestra claramente que hay necesidad de edificar pronto, lo más posible, la iglesia definitiva. De 70 a 80 personas que habitualmente asistían a la santa Misa se ha pasado ya a más de 400 en las tres misas que se celebran ahora. La comunidad parroquial crece y es necesario darle templo apropiado cuanto antes mejor, sino quizá se malograría el interés y el afán que demuestran los habitantes de este sector de la ciudad hacia la Iglesia.

Para que todos, fácilmente y sin excesiva dificultad, pueda colaborar a la edificación del templo, se ha ideado una popular campaña que podríamos llamar la «Campaña del Palmo», a fin de que cada uno dentro de sus posibilidades, por amor a Jesucristo, a la Virgen y a la Iglesia, compre algunos de los palmos en que el terreno de la futura iglesia ha sido dividido (70.000). Se han editado unos magníficos

folletos en los que se da cuenta de cómo funcionará dicha campaña. Por favor, llamamos su atención. Con 4 pesetas Vd. comprará un palmo de terreno para la casa del Señor y de la Virgen. ¿No le parece esto importante?

Duerma feliz con...
PIJAMA D O R - F E L

CAMISERIA-SASTRERIA

R I E R A

PLAZA OLLAS, 18

Vigilia de Navidad — Confesiones de 7 a 9 y de 10 30 a 12 de la noche. A las 12, Misa de Navidad, cantándose la «Missa Brevis» por todo el pueblo. Habrá Adoración del Niño Jesús y canto de villancicos.

Día de Navidad — Misa a las 8 y a las 10,30 en la Parroquia. No habrá Misa a la 1. A las 12 del mediodía se celebrará una Misa de campaña en el Barrio Xarlet, dentro de un conjunto de actos con los que dicha barriada celebrará la Navidad.

SASTRE

Le ofrece lo mejor para REYES

Trenes eléctricos desde 550 ptas. - Balones desde 65 ptas.

Lo mejor para sus hijos

Además de la colaboración de los señores anunciantes, nos complacemos en hacer constar la de los señores:

Estabanell y Pahisa
Antonio Porta
Ginés Montané
Laureano Ribó
María Quintana
Esteban Garrell
Avícola Estapé
Jaime Casademunt
Sastrería Farrás
D. S.
Federico Font
N. G. M.
Sastrería Sitjes
Seguros Novellas
Hotel Europa
Teresa Corominas
L. G.
Pedro Brecha
Antigua Casa Estapé

BOLSOS - CARTERAS

CASTELLS

LIBRERIA - ENCUADERNACIONES

CARBÓ

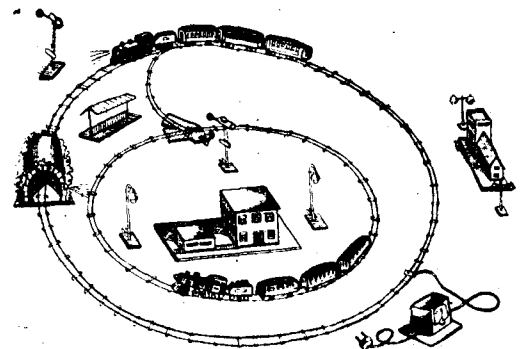
MATERIAL ESCOLAR

A. Clavé, 36 - GRANOLLERS - Teléfono 423

TRENES ELECTRICOS

Lo mejor para Reyes

SASTRE

GARAGE CENTRAL

en el corazón de la ciudad

PUPILAJE

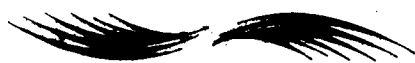
Servicio permanente

ENGRASE

a alta presión

LAVADO

— a espuma —

Traveseras, 43-45

GRANOLLERS

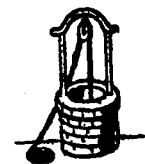

Teléfono núm. 849

LAUDELINO CORTÉS

Constructor de pozos,
Minas y Rebajes

Alquiler de Grupo Electrocompresor
y alquiler de Bombas

Corró, 6 (planta baja)

GRANOLLERS

Felipe Sánchez Martos

CONTRATISTA DE OBRAS

Obras a jornal y Presupuesto

Av. General Mola, 19, 1.º

GRANOLLERS

REPARACION-CICLOS

MARANGES

Especialidad en

CUADROS DE CARRERAS

San José de Calasanz, 34 - Teléfono 942

GRANOLLERS

FARMACIA-PERFUMERÍA
y Laboratorio de Especialidades Farmacéuticas

José Marimón Garriga

J. A. Clavé, 48-50

Teléfono 409

Entre otros preparados de nuestro Laboratorio

NEVY-CREM

cura asperezas de cutis y manos

Loción de Lavanda con D. D. T.

contra toda clase de parásitos

GALVANOTECHNICA INDUSTRIAL

Nombre y marca registrada

Tarafa, 92 - Teléfono 261 - Minetas, 9 - 11

GRANOLLERS

(BARCELONA)

RESERVADO

A. T. B.

GRANOLLERS

GARAGE BAULENAS

Servicio completo del Automóvil
PEGASO FIRESTONE D. K. W.

GRANOLLERS

Avenida Generalísimo, 160 - Teléfonos 86 y 633

VICH

Calle Manlleu, 46 - Teléfono 1610

BARCELONA

Paseo San Juan, 43 - Teléfs. 25 19 51 y 26 77-33

GERONA

Plaza Calvet, 2 - Teléfs. 1362 y 1723

Taller
Electromecánico

Luis Icart

Plaza Calvo Sotelo, 7
(junto antigua Estación M. I. A.)

Carretera de La Roca, 9
Teléfono 411

GRANOLLERS

ENCARGOS

ELIAS

Barcelona, 44 - Tel. 619 - Corró, 118
GRANOLLERS

Comercio, 15 - Teléfono 22 26 22
Calle Rech, 21 - Teléfono 21 17 27

BARCELONA

RELOJERO
JOYERO

Antonio Durán

Relojes de todas marcas
Objetos para Regalo

Calle Santa Ana, 6
GRANOLLERS

HILADOS
— Y —
TEJIDOS

Agustín

CODINA

GRANOLLERS

Bar Royal

VDA. DE JOSÉ MATÍAS

Servicio de comidas a la carta

Banquetes - Lunchs
Bodas - Bautizos

Alfonso IV, 90 - Teléfono 716
GRANOLLERS

ENCARGOS Y TRANSPORTES

ELIAS

GRANOLLERS

Calle Nueva, 15 - Teléfono 270

BARCELONA

Rech, 47 - Teléf. 21-02-98

Princesa, 11 - Tel. 21-98-44

Recuerde Vd. que si quiere tomar un buen
APERITIVO lo saboreará mejor acompa-
ñado de su TAPA preferida.

El mejor surtido lo hallará en

Crema de Café GAG-
GIA - Tapas selectas de
todas clases. Bocadillos
variados de calidad-Li-
cores de marca, Vinos
de mesa y generosos.

Bar *La Gamba*
Bodega
Dirección *R. NOGUERA*
Sta. Elisabet, 6 - tel. 225
Granollers

Tenga siempre a mano

todo lo que necesite...

CRÉDITO VALLESANO

RADIO - MAQUINAS DE COSER
NEVERAS - LAVADORAS

CONTADO Y A PLAZOS

Calle Rech, 9 - GRANOLLERS - Teléfono 510

Sastre - Modisto

J. Sala Juanola

Príncipe de Viana, 13, letra C bajos

Particular: Piso 1.º 2.ª puerta

GRANOLLERS

CONSTRUCCIONES BARÓ
DE
LUCIANO SERRA CARRENCÁ

Contratista de Obras

José Umbert, 81

GRANOLLERS

Teléfono 132

Auto Granollers

Servicio completo del Automóvil

AGENCIA *Ford* OFICIAL

GASOIL - GASOLINA

Reparaciones - Recambios - Neumáticos - Servicio permanente de Auto - Grúa

Motores Diesel EBRO

Avenida General Mola, 79, 80, 82 - Plaza Caídos, 4 - Teléfono 39 - GRANOLLERS

SUMINISTROS

AGRO-MECANICOS

ASTURGÓ

Representante: **FAHR**

Material Agrícola - Recambios y Accesorios - Herbicida PRIMMA 40 - Equipos Tractor y Carros Herbicidas
Representante del Riego por aspersión **WRIGHT**

Exposición:

GRANOLLERS

Plaza Maluquer, 7 - Teléfono 861

Talleres Reparación:

SANTA PERPETUA DE LA MOGUDA

Rambla, 2 - Teléfono núm. 17

MOTOCICLETAS

Foca - Pingüino

BULTACO

MONTESA

MYMSA

GIMSON

Motocarro "AVIA" - 200 c. c.

Ventas al Contado y a Plazos

Alfonso IV, 4

GRANOLLERS

Teléfono 552

Muebles BOLUDA

**EXPOSICION Y VENTA
TALLERES PROPIOS**

Calle Virgen de Montserrat, 2, 4 y 6 - Teléfono 263 (al lado de la Fábrica Umbert)

GRANOLLERS

Chocolateria

Flor y Nata

Desayunos, Meriendas y Refrescos

Venta al detall
de leche pura de vaca
y sus derivados

Servicio a domicilio

Plaza Manuel Montañá, 4
(JUNTO IGLESIA PARROQUIAL)
GRANOLLERS

COMESTIBLES

== Y ==
TOCINERIA

M. C.

Calle Corró, 133
GRANOLLERS

COLMADO

Daniel

XICOTA

**Variedad
en frutas selectas y
conservas en general**

Avenida Generalísimo, 172
GRANOLLERS

Frutos secos

Vda. Jaime Bultá, Suc.

Fábrica de
Conservas Vegetales

Barcelona, 124 - 132 - Teléfono 170
GRANOLLERS

**SASTRERIA
CAMISERIA
CONFECCIONES**

MASÓ

para Caballero y Niño

Plaza Perpinyà, 3 - Teléfono 170
GRANOLLERS

CONFITERIA

Cunillera

GRANOLLERS

A. G.

GRANOLLERS

CERERÍA

J. Mas Marqués

Pl. José Antonio, 32 - Teléfono 292
GRANOLLERS

MUEBLES

POUS

**LÁMPARAS
DECORACIÓN**

Anselmo Clavé, 35 - Teléfono 356
GRANOLLERS

PERFUMERIA

Objetos para regalo

A. MUNTAL

CUCHILLERIA Y PARAGUAS
TALLER AFILADOR

Calle J. Umbert, 4 - GRANOLLERS - Teléfono 620

DIBUJOS - RODAPIES - UNICOLORS - JASPEADOS

Mosaicos Ulldemolins

CASA FUNDADA EN 1908

Especialidad en imitaciones
Parquet, Madera, Nogal, Olivo, Roble, etc.

Fábrica: Calle Barcelona, 153-155

Despacho-Exposición: Alfonso IV, 86 - Teléfono 465

GRANOLLERS

GARAGE ROCA

Mariano Roca

Moderno Taller de Reparaciones
para todo lo referente al automovilismo

Servicio AUTO UNION, Coche y Camiones
Servicio CITROEN, HORC, AUDI
WANDERER, D. K. W.

Av. Victoria, 104

Teléfono 108

GRANOLLERS

Talleres Electromecánicos

JAIME CAMP

Bobinaje de toda clase de motores,
dinamos y transformadores - Reparación y carga
de acumuladores - Equipo Eléctrico del Automóvil

Plaza Maluquer y Salvador, 6 - Teléfono 406

GRANOLLERS

Comestibles

Pesca Salada

ENRIQUE PRAT

ALMACEN DE FRUTAS
AL POR MAYOR Y DETALL

Plaza del Oli, 7 - GRANOLLERS - Teléfono 57

Harinas y Aceites

JAIME BALCELLS, S. A.

TARREGA CERVERA CONCAVELLA
Teléfono 70 Teléfono 23

ARTESA DE SEGRE
Teléfono 8

GUISONA ARANDA DE DUERO GRANOLLERS
Teléfono 2 Teléfono 95 Teléfono 678

Casa Central: TARREGA

El mejor surtido de Recambios y Accesorios
para Automóviles y Motocicletas

J. Colomer Berenguer

Delegado: TAUNBI
Distribuidor T. A. M.

GRANOLLERS: Avda. Generalísimo, 14-Tel. 367
BARCELONA: Marqués del Duero, 99-Tel. 23 85 51

JUAN

BOSCH SAGUÉS

CONTRATISTA DE OBRAS

Calle Poniente, 8 (Camino Viejo Canovellas)
Sucursal: Carretera de Caldas, 32
CANOVELLAS

DERRIBOS

POUS

Calle Barcelona, 106

Teléfono 615

GRANOLLERS

Jerónimo Girbau

Tratante en Ganado

Enrique Granados, 14 - Teléfono 43
GRANOLLERS

MOSAICOS - CEMENTOS - LOZA SANITARIA - AZULEJOS - TUBERIAS

TODA CLASE DE MATERIALES PARA LA CONSTRUCCION

Materiales Roura del Vallés, S. L.

CASA FILIAL DE MOSAICOS ROURA, S. A. - VICH

GRANOLLERS
A. Clavé, 5 - Teléf. 401

MOLLET
Jaime I, 66 - Teléf. 17

RESERVADO
M. V. S. A.
GRANOLLERS

Bassa Henas.
Teléfono 216

Contratista de Obras

PEDRO

Capeta Padrós

Calle San Jaime, 46
GRANOLLERS

PINTURA DECORATIVA

Sucesores de A. Villá

Rátulos de todas clases
Papeles lujo y fantasía

ENCARGOS:

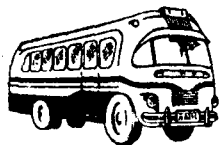
JAIME VENTURA
Portalet, 16 - Teléf. 412

JOSE RIERA
Clavé, 21 - Teléf. 309

FEDERICO RIERA
Av. G. Mola, 35 - Teléf. 35

Almacén: Calle Barcelona, 26
GRANOLLERS

AUTOCARES

San Cristóbal

Calle Santa Elisabet, 19 - Teléfono 408 - GRANOLLERS

<p>Bar-Charcutería</p> <p>FIGUEROLA</p> <p>REFRESCOS</p> <p>Embutidos y Flambres de todas clases</p> <p>✦</p> <p>Rech, 1 - San Jaime, 2 Teléfono 762 GRANOLLERS</p>	<p>Pintado de Automóviles</p> <p>J. E. Rovira</p> <p>✦</p> <p>Alvarez, de Castro, 15 GRANOLLERS</p>	<p>Almacenes</p> <p>PUJOL</p> <p>NOVEDADES CAMISERIA</p> <p>✦</p> <p>Calle Anselmo Clavé, 43 GRANOLLERS</p>	<p>CALZADOS</p> <p><i>Madal</i></p> <p>✦</p> <p>Plaza José Antonio, 2 Teléfono 456 GRANOLLERS</p>
<p>LAS GANGAS</p> <p>Con poco dinero comprará lo mejor y de alta calidad</p> <p>✦</p> <p>Calle Ricoma, 3 GRANOLLERS</p>	<p>Merceria</p> <p>Inesita</p> <p>de E. S A L A</p> <p>✦</p> <p>Calle Corró, 31 GRANOLLERS</p>	<p>Luce más que el sol... un regalo de</p> <p>CASA MAYOL</p> <p>✦</p> <p>Clavé, 18 - Teléfono 381 GRANOLLERS</p>	<p>FRUTAS</p> <p>Climent</p> <p>Especialidad en toda clase de frutas y verduras</p> <p>✦</p> <p>Portalet, 8 - Teléfono 588 GRANOLLERS</p>
<p><i>Reservado</i></p>			<p>CALZADOS</p> <p>Marqués</p> <p>✦</p> <p>San Roque, 1 - Teléfono 547 GRANOLLERS</p>

Isidro Clavera Villá
 Taller de reparación de Automóviles y toda clase de motores de explosión
 Cataluña, 20 - GRANOLLERS - Teléfono 605

Antonio
JORDANA

POLLERIA
Y HUEVERIA

Avenida Generalísimo, 170
Teléfono 385
GRANOLLERS

Callen de Esparteria
ENRIQUE JOFRA

Venta y reparación
de toda clase de
CORTINAS Y PERSIANAS

Palma Blanca
para Domingo de Ramos
y demás artículos del ramo

Generalísimo, 78 - Teléfono 564
GRANOLLERS

Cereales - Abonos
Semillas
Viuda de
A. GUITET

Plaza Caídos, 22 - Teléfono 264
GRANOLLERS

Carmen
PUJAL

FRUTAS
VERDURAS
COMESTIBLES

Calle Alfonso IV, 83
GRANOLLERS

Reportajes
PATRICIO VALLS

Redactor gráfico
del Semanario « Vallés »

Corró, 7, 1.º - Teléfono 628
GRANOLLERS

RESERVADO

R. F.

GRANOLLERS

FABRICA DE MOSAICOS

FUNDADA EN 1930

La Estrella

de
Alberto Clavera

FABRICA: Palaudarias, 112
DESPACHO: Aragón, 56 - Tel. 769
GRANOLLERS

FONDA
PRAT

COMIDAS Y HOSPEDAJES

Santa Elisabet, 3 y 5 - Teléf. 208
GRANOLLERS

Cocineria
Medalla

Corró, 1 y 3 - Teléfono 529
GRANOLLERS

RECADERO DIARIO
en autocamión
a Barcelona y viceversa

José
PAGÉS

Marqués Franquesas, 17
Teléfono 307
GRANOLLERS

GILBERTO
FONTDEVILA

SALAZONES

Plaza José Antonio, 28
Teléfono 22
GRANOLLERS

Tapicería de Automóviles
— JULI —

Sección de Tapicería
MUEBLES

Julio Suñol

Calle Colón, 3
(Frente Estación nueva M. L. A.)
GRANOLLERS

Floristeria
Rosa de Abril

Ramos de Novia
Ramos de Obsequio
Coronas - Plantas

Clavé, 37 - Teléfono 722
GRANOLLERS

Esparteria
JOSE MASAGUER

PERSIANAS
Y CORTINAS

PERSIANAS GRADULUX

Plaza de los Caídos, 10
GRANOLLERS

Herramientas Agrícolas
BOSCH

Alfonso IV, 1
Plaza Caídos, 26 y 27 - Teléf. 538
GRANOLLERS

RESERVADO

S. C.

GRANOLLERS

ANDRES BASOLI RABASA

sobre

DERBI - 250 c. c.

DOBLE CAMPEON DE ESPAÑA

de

MOTO-CROS

(Categoría superior a 250 c. c.)

y

REGULARIDAD

¡¡DERBI sinónimo de calidad y resistencial!

GRANOLLERS

Alfonso IV, 61 - Tel. 800

MOLLET

Berenguer III, 48 - Tel. 132

SABADELL

Gracia, 9

Dormirá feliz...
con

PIJAMAS

Exclusiva de venta

CAMISERIA-SASTRERIA

RIERA

Plaza Ollas, 18 - GRANOLLERS

*El pijama
que dura*

tres veces más

EN POPELIN Y FRANELA

EL MEJOR REGALO

LA VERDADERA SORPRESA
ES LA FACILIDAD LIMPIEZA
Y COMODIDAD QUE PROPOR-
CIONAN NUESTRAS COCINAS
CON

Gas Turpe

LA COCINA QUE
ELLA MISMA SE
FABRICA EL GAS

HOGAR LUZ

Anselmo Clavé, 47 · GRANOLLERS

F U N D A D A E N 1 9 3 2

Paseo de Gracia, 18 - pral.
Teléfono 22 20 22
BARCELONA

Calle Cedaceros, núm. 9
Teléfono 22 59 51
MADRID

Agentes para Granollers y Comarca:

CANAL-CLOS

A. Clavé, 74

GRANOLLERS

Teléfono 911